

Onderwerp	Contactpersoon	Datum	Plaats
Consultatie DUMAVA	Jasper Ensing	december 2024	Utrecht

Geachte heer/mevrouw,

Middels deze zienswijze reageert Holland Solar, de branchevereniging voor de zonne-energiesector, op de door de Minister in consultatie gebrachte 'Investeringssubsidie duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA).

Holland Solar is positief over het voornemen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties maatschappelijk vastgoed te blijven ondersteunen in haar verduurzaming. Wel maakt de zonne-energiesector zich ernstige zorgen over het voornemen om zonnepanelen als maatregel te schrappen, aangezien de regeling nodig blijft voor een snelle en kosteneffectieve verduurzaming van de gebouwde omgeving. In de afgelopen jaren is de populariteit van de DUMAVA enorm toegenomen, waardoor de druk op beschikbare middelen is gestegen. Hieruit blijkt dat het draagvlak voor verduurzaming binnen dit segment zeer groot is. Holland Solar pleit ervoor te kiezen voor creatieve oplossingen, zonder belangrijke technieken voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving uit te sluiten.

Uit een rondgang van Holland Solar bij eigenaren van maatschappelijk vastgoed, blijkt dat de terugverdientijden van zonne-energie op maatschappelijk vastgoed sterk per casus verschillen. Bij scholen variëren de terugverdientijden bijvoorbeeld van 8 tot 13 jaar. De exacte terugverdientijd is afhankelijk van een groot aantal factoren, zoals het energiecontract, de grootte van de installatie en het percentage zelf gebruikte energie. Vergelijkbare cijfers zien we ook bij andere vormen van maatschappelijk vastgoed. Over het algemeen blijven de terugverdientijden voor zonne-energiesystemen daarmee hoger dan die van isolatie (gemiddeld 1 tot 6 jaar) en in lijn met de terugverdientijden van warmtepompen (gemiddeld 7 tot 15 jaar). Beide maatregelen zijn nog wel onderdeel van de DUMAVA. Om deze reden ziet Holland Solar op dit moment geen reden om zonne-energie als maatregel uit te sluiten.

[Uit onderzoek van ING](#) bleek recent dat gemeenten en scholen tot 2030 3 miljard tekortkomen om hun vastgoed effectief te verduurzamen. Deze cijfers benadrukken andermaal dat de investeringscapaciteit van maatschappelijk vastgoedbezitters extra ondersteuning behoeft. Zonder bijsturing betekent dit dat deze sector de doelstellingen voor energiebesparing en CO2-reductie niet zal halen, volgens ING. Ook zal een vertraging uiteindelijk zorgen voor extra kosten, omdat scholen door te verduurzamen met zonnepanelen kunnen besparen op hun energierekening.

Dit laatste stond in de afgelopen periode, waarin de gasprijzen enorm volatiel waren, ook bij veel politieke partijen op de agenda. Daarom heeft de Tweede Kamer in oktober 2023 een [amendement op de begroting van het ministerie van EZK](#) aangenomen, waarin 100 miljoen beschikbaar werd gemaakt voor zonnepanelen op scholen. Met de verwijdering van zonne-energie uit de DUMAVA zijn deze middelen niet meer beschikbaar voor de inzet van zonne-energie.

Holland Solar is blij met de mogelijkheid om een zienswijze te kunnen indienen op de voorgestelde regeling. Zorgen over uitputting van de subsidieregeling door enkele technieken kunnen opgelost en geadresseerd worden, zonder technieken – zonne-energie in dit geval – algeheel uit te sluiten. We gaan daarover graag met u verder in gesprek. Holland Solar nodigt het Ministerie dan ook graag uit om met de sector in gesprek te gaan over de hierboven voorgestelde voorwaarden en de door ons aangeleverde opmerkingen daarop.

Met vriendelijke groet,

Jasper Ensing
Branchespecialist zon op gebouw
Holland Solar

